

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 76/05, 100/07 – autentično tumačenje, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – autentično tumačenje i 68/15) (u daljem tekstu: Zakon), u članu 123. stav 1. reči: „školske 2015/2016.”, zamenjuju se rečima: „školske 2017/2018.”, a reči: „školske 2016/2017.” zamenjuju se rečima: „školske 2018/2019.”.

Član 2.

U članu 124. stav 3. menja se i glasi:

„Studenti upisani u prvu godinu osnovnih studija školske 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013. i 2013/2014. godine zadržavaju pravo da se finansiraju iz budžeta najduže godinu dana po isteku redovnog trajanja studija.”

Član 3.

Izuzetno od odredaba člana 88. Zakona, student može da se u narednoj godini finansira iz budžeta ako u školskoj 2014/2015, odnosno školskoj 2015/2016. godini ostvari najmanje 48 ESPB bodova i rangira se u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta u skladu sa zakonom.

Član 4.

Samostalne visokoškolske ustanove usaglasice svoje opšte akte sa ovim zakonom u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju (u daljem tekstu: Zakon) sadržan je u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, i sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o visokom obrazovanju koji je donet 2005. godine i koji je u međuvremenu pretrpeo određene izmene i dopune, u cilju poboljšanja efikasnosti sistema visokog obrazovanja, potrebno je izmeniti i dopuniti u delu koji se odnosi na:

- produženje roka na realizaciju prava studenata na završetak studija započetih po nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija u skladu sa propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju (član 1. Predloga zakona);

- pravo studenata upisanih i u školskoj 2013/2014. godini da zadrže mogućnost da se finansiraju iz budžeta najduže godinu dana po isteku redovnog trajanja studija (član 2. Predloga zakona);

- pravo studenata koji u školskoj 2014/2015, odnosno školskoj 2015/2016. godini ostvare najmanje 48 ESPB bodova da se rangiraju u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta Republike Srbije (član 3. Predloga zakona).

Nacionalni savet za visoko obrazovanje je na sednicama održanim 22. juna 2016. godine i 14. septembra 2016. godine razmotrio pitanje potrebe izmena i dopuna Zakona i dao mišljenje koje je u celosti usvojeno.

Probleme u primeni Zakona nije moguće rešiti bez donošenja novog zakona, odnosno izmena i dopuna Zakona i to je jedini način za rešavanje problema.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1. – uređuje pravo studenta na završetak započetih odgovarajućih studija – po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija u određenom vremenu. Prema predloženom rešenju, studenti upisani na osnovne studije imaju pravo da završe započete studije najkasnije do kraja školske 2017/2018. godine, odnosno do kraja školske 2018/2019. godine za studente upisane na integrisane studije iz polja medicinskih nauka.

Član 2. – postojeća odredba člana 124. stav 3. Zakona kojom je utvrđeno pravo studenata upisanih u prvu godinu osnovnih studija u školskoj 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012. i 2012/2013. godini, da se finansiraju iz budžeta najduže godinu dana po isteku redovnog trajanja studija, menja se radi utvrđivanja tog prava i za studente upisane u prvu godinu osnovnih studija zaključno sa upisom u školsku 2013/2014. godinu.

Član 3. – uređuje pravo studenta da može da se u narednoj godini finansira iz budžeta ako u školskoj 2014/2015, odnosno školskoj 2015/2016. godini ostvari

najmanje 48 ESPB bodova i rangira se u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta u skladu sa zakonom, kao izuzetak od člana 88. Zakona.

Član 4. – propisuje obavezu i rok u kom su visokoškolske ustanove dužne da usaglase svoja opšta akta sa izmenama i dopunama Zakona.

Član 5. – sadrži završnu odredbu o stupanju na snagu propisa.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

Prema predloženom rešenju u članu 1, studije studenata koji imaju pravo da završe započete osnovne studije najkasnije do kraja školske 2017/2018. godine, odnosno do kraja školske 2018/2019. godine za integrisane studije iz polja medicinskih nauka, ne finansiraju se iz budžeta Republike Srbije, već studenti sami snose troškove svojih studija, tako da se troškovi njihovih studija finansiraju iz sopstvenih sredstava visokoškolske ustanove, ostvarenih iz školarina koje ovi studenti plaćaju i zato dodatno ne opterećuju budžet Republike Srbije.

Predloženo rešenje u članu 2, takođe ne zahteva dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije, jer finansiranje studenata upisanih na studije školske 2013/2014. godine, a koji bi usvajanjem ovog predloga stekli pravo na produžene studije, ne zahteva dodatne troškove za plate zaposlenih i materijalne troškove visokoškolskih ustanova.

Prema predloženom rešenju u članu 3, finansiranje studija studenata koji u školskoj 2014/2015. odnosno 2015/2016. godini ostvare najmanje 48 ESPB bodova i koji se rangiraju u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta i mogu da steknu pravo da se u narednoj godini studija finansiraju iz budžeta Republike Srbije, vrši se u okviru broja studenata u okviru budžetske kvote utvrđene odlukom Vlade, što praktično znači da se utvrđena budžetska kvota ne povećava i dodatno ne opterećuje budžet Republike Srbije.

Finansijska sredstva potrebna za realizaciju ovog akta u narednim godinama biće planirana u okviru limita određenih od strane Ministarstva finansija, a u skladu sa finansijskim mogućnostima.

Sredstva su obezbeđena u budžetu Republike Srbije, u delu koji se odnosi na Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, na programskim aktivnostima:

0004-Podrška radu Univerziteta u Beogradu

411-Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade).....6.747.500.000,00

412-Socijalni doprinosi na teret poslodavca.....1.207.804.000,00

0005-Podrška radu Univerziteta u Novom Sadu

463-Transferi ostalim nivoima vlasti.....4.608.301.000,00

0006-Podrška radu Univerziteta u Kragujevcu

411-Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade).....1.542.970.000,00

412-Socijalni doprinosi na teret poslodavca.....276.193.000,00

0007-Podrška radu Univerziteta u Nišu

411-Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade).....2.064.293.000,00

412-Socijalni doprinosi na teret poslodavca.....	369.511.000,00
0008-Podrška radu Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici	
411-Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade).....	1.511.015.000,00
412-Socijalni doprinosi na teret poslodavca.....	270.473.000,00
0009-Podrška radu Državnog univerziteta u Novom Pazaru	
411-Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade).....	273.900.000,00
412-Socijalni doprinosi na teret poslodavca.....	49.029.000,00
0010-Podrška radu Univerziteta umetnosti	
411-Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade).....	794.310.000,00
412-Socijalni doprinosi na teret poslodavca.....	142.183.000,00
0011-Podrška radu Visokih škola	
411-Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade).....	1.721.005.000,00
412-Socijalni doprinosi na teret poslodavca.....	308.061.000,00
463-Transferi ostalim nivoima vlasti.....	486.629.000,00

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razlozi za donošenje ovog zakona po hitnom postupku jesu u činjenici da se njime uvode izmene čiju je primenu potrebno obezbediti prilikom upisa studenata u narednu godinu studija u školskoj 2016/2017. godini, pa se donošenjem ovog zakona po hitnom postupku obezbeđuju pravne pretpostavke za blagovremenu primenu utvrđenih rešenja i sprečavaju štetne posledice po studente, koje će nastupiti ukoliko se odgovarajuće izmene ne usvoje do početka navedene školske godine.

Predložena rešenja neće negativno uticati na kvalitet visokog obrazovanja.

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku potrebno je i iz razloga što su samostalne visokoškolske ustanove u obavezi da usaglase svoja opšta akta sa ovim zakonom u roku od tri meseca od dana njegovog donošenja, tako da bi nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo bi da prouzrokuje štetne posledice po rad organa i organizacija.

VI. RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU ZAKONA PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA

Razlozi zbog kojih se predlaže da Zakon stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, jesu u činjenici da prema Zakonu o visokom obrazovanju visokoškolska ustanova organizuje i izvodi studije u toku školske godine koja po pravilu počinje u oktobru, pa se stupanjem na snagu ovog zakona narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” obezbeđuju pravne pretpostavke za blagovremenu primenu predloženih rešenja.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU KOJE SE MENJAJU

Član 1.

Studenti

Član 123.

Studenti upisani na osnovne studije i na studije na višim školama do stupanja na snagu ovog zakona mogu završiti ove studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija, najkasnije do kraja ~~školske 2015/2016.~~ ŠKOLSKE 2017/2018. godine, odnosno do kraja ~~školske 2016/2017.~~ ŠKOLSKE 2018/2019. godine za studente upisane na integrisane studije iz polja medicinskih nauka.

Studenti upisani do stupanja na snagu ovog zakona na studije na višim školama koje ne dobiju dozvolu za rad mogu završiti studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija u roku od dve godine od dana donošenja rešenja o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole za rad.

Studenti upisani na magistarske studije do stupanja na snagu ovog zakona imaju pravo da završe studije po započetom planu i programu, uslovima i pravilima studija, najkasnije do kraja školske 2015/2016. godine.

Studenti upisani na doktorske studije, odnosno kandidati koji su prijavili doktorsku disertaciju do stupanja na snagu ovog zakona, imaju pravo da završe studije po započetom planu i programu, uslovima i pravilima studija, odnosno da steknu naučni stepen doktora nauka, najkasnije do kraja školske 2015/2016. godine.

Studenti iz stava 1. ovog člana imaju pravo da nastave započete studije po studijskom programu koji je donet u skladu sa odredbama ovog zakona, na način i po postupku utvrđenim opštim aktom visokoškolske ustanove.

Član 2.

Pravila o finansiranju studija

Član 124.

Izuzetno od odredaba člana 88. Zakona, student može da se u narednoj školskoj godini finansira iz budžeta ako u školskoj 2009/2010, odnosno 2010/2011. godini ostvari najmanje 48 ESPB bodova i rangira se u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta, u skladu sa ovim zakonom.

Rangiranje studenata iz stava 1. ovog člana obuhvata studente upisane iste školske godine na određeni studijski program, a vrši se polazeći od broja ostvarenih ESPB bodova i postignutog uspeha u savlađivanju studijskog programa, na način i po postupku utvrđenim opštim aktom visokoškolske ustanove.

~~Studenti upisani u prvu godinu osnovnih studija školske 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013. godine zadržavaju pravo da se finansiraju iz budžeta najduže godinu dana po isteku redovnog trajanja studija.~~

STUDENTI UPISANI U PRVU GODINU OSNOVNIH STUDIJA ŠKOLSKE 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013. I

2013/2014. GODINE ZADRŽAVAJU PRAVO DA SE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA NAJDUŽE GODINU DANA PO ISTEKU REDOVNOG TRAJANJA STUDIJA.

Student koji ne ostvari pravo iz stava 1. ovog člana u narednoj školskoj godini nastavlja studije u statusu studenta koji se sam finansira.

Visokoškolska ustanova za studente iz stava 3. ovog člana uređuje odgovarajući način izvođenja nastave, odnosno polaganja ispita u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Student koji se finansira iz budžeta može u tom statusu da ima upisan samo jedan studijski program na istom nivou studija.

Član 3.

IZUZETNO OD ODREĐABA ČLANA 88. ZAKONA, STUDENT MOŽE DA SE U NAREDNOJ GODINI FINANSIRA IZ BUDŽETA AKO U ŠKOLSKOJ 2014/2015, ODNOSNO ŠKOLSKOJ 2015/2016. GODINI OSTVARI NAJMANJE 48 ESPB BODOVA I RANGIRA SE U OKVIRU UKUPNOG BROJA STUDENATA ČIJE SE STUDIJE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA U SKLADU SA ZAKONOM.

Član 4.

SAMOSTALNE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE USAGLASIĆE SVOJE OPŠTE AKTE SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD TRI MESECA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. **Predlagač:** Vlada
Obrađivač: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

2. **Naziv propisa:** NACRT ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU (Draft Law on Changes and Amendments to the Law on Higher Education)

3. **Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)**
 - a) **Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa:** Sporazum, Naslov VIII Politike saradnje, Član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje

 - b) **Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma:** Opšti rok utvrđen članom 72. Sporazuma

 - v) **Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma:** Potpuno

 - g) **Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma**

 - d) **Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju:** Ovaj propis planiran je Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije za period 2014-2018. godine.

4. **Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije**
/

5. **Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).**
/

6. **Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?**
/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.